

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	חיפה	ב"ש	
כניסה:	19:22	19:26	19:22	19:23
יציאה:	20:14	20:17	20:14	20:15
ר"ת:	21:09	21:13	21:09	21:12

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 19:03

פרשת

בחקותי

עלונו מס': 413

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הר"ג יגאל כהן שליט"א

מהו בְּטָחוֹן

הקדמה

בראשית דברי אומר, שְׂרָפָם שֶׁל הַדְּבָרִים בַּחֶלֶק זֶה שֶׁשָּׂמָנו בְּטָחוֹן, מְבַסְּסִים עַל דְּבָרֵי רַבָּנוּ בַּחַיִי, בְּסִפְרוֹ 'חֻבוֹת הַלְּבָבוֹת', שֶׁעַר הַבְּטָחוֹן. רַק מִחֲמַת שְׂמַצָּאתֵי שְׂיִהוּדִים רַבִּים מִתְקַשִּׁים בְּהִבְנַת דְּבָרֵי הַעֲמֻקִּים, אֲמַרְתִּי בְּלִבִּי שֶׁאֲשַׁתְּדֵּל בַּעֲדֵהּ לְבִאֵר אֶת הַדְּבָרִים בְּצֹרֶה קֶלָה וּבְרוּרָה, לִמְעַן יִזְכְּלוּ אַחֵינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַזֵּק בַּמְצָנָה וּפְלֵאזָה זוּ.

מהו בְּטָחוֹן

שֶׁרָשׁ הַמְלִים בְּטָחוֹן הוּא ב.ט.ח. בְּלוֹמֵר 'בְּטוֹחַ'. כַּמּוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י אֶת הַפֶּסוּק (בְּרֵאשִׁית ל"ד, כ"ה) עַל פִּי מִדְּרָשׁ רַבָּה: 'וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׂמַעוֹן וְלֵוִי אַחֵי דִינָה אִישׁ חֲרָבוּ וַיִּבְאוּ עַל הָעִיר בְּטָח וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר, 'בְּטוֹחִים' הָיוּ עַל כָּוֶן שֶׁל זְקוֹן, דְּהֵינּוּ, שְׁעוֹד לִפְנֵי שְׂרָפָנוּ לְהִלָּחֵם בְּאוֹיְבֵיהֶם, הָיוּ בְּטוֹחִים בְּנְצָחוֹנָם, בְּזִכְוֹתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב.

פְּדוּ הַרְגָּעָה!

בְּשֶׁעַר הַבְּטָחוֹן מֵבִיא רַבָּנוּ בַּחַיִי שְׁנֵי פְרוּשִׁים לְמַדַּת הַבְּטָחוֹן, הָאֶחָד מְנוּחַת נַפֶּשׁ הַבּוֹטָח, שְׂיִהֶיּה לְבוֹ סְמוּךְ וּבְטוֹחַ עַל מֵי שְׁבַטָּח עַלֵי שִׁיעֶשֶׂה הַטּוֹב וְהַזְּכוֹן בְּעִבּוֹר בַּעֲנִיָּן שְׁבַטָּח עַלֵי שֶׁהַכַּל יִסְתַּיִם בְּצֹרֶה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר עֵבּוֹר הָאֶדָם הַבּוֹטָח. אַסְבִּיר אֶת הַדְּבָרִים עַל פִּי מִשָּׁל שְׂמַבִּיא רַבָּנוּ הַחֶפֶץ חַיִּים ע"ה. מִשָּׁל לְאֶדָם חוֹלָה שְׂיִהֶיּה צָרִיךְ לַעֲבֹר נְחוּחַ מִסָּבֵךְ מַאֲד, וְדָאג בַּלְבּוֹ, הָאִם הַמְּנַתָּח יַעֲשֶׂה עֲבוּדָתוֹ וְנֶאֱמָנָה וְלֹא יִתְרַשַׁל בְּפַעְלוֹתָיו בְּשַׁעַת הַנְּתוּחַ. לִפְנֵי שֶׁהָרָדָם חוֹלָה נִתְבַּשֵּׁר שְׂאֵבֵי הוּא זֶה שְׂנוּבְחָר לְנַתְחוֹ, אוֹ אַזְ נִרְגַע חוֹלָה בְּלָבוּ וְהַבִּין, אֲנִי בְּנִדָּים טוֹבוֹת, אִם יֵשׁ מִשֶּׁהוּ טוֹב שֶׁאֲפַשֵּׁר שִׁיעֶשֶׂה עֲבוּרֵי בְמַהֲלַךְ הַנְּתוּחַ, וְדֹאֵי שְׂאֵבֵי יַעֲשֶׂה זֹאת עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר - אוֹמֵר לַעֲצָמוֹ הַחוֹלָה - וְכֵן נִרְדָּם מִתּוֹךְ שְׁלוֹת נַפֶּשׁ, וְיַדַע, אֲנִי בְּנִדָּים טוֹבוֹת.

הַנְּמַשֵּׁל: הָאֶדָם נִבְרָא בְּשֶׁהוּא חָסֵר מַאֲד, צָרִיךְ הוּא בְּנִדָּים, אַכֵּל, דִּירָה, זוּג, בְּרֵאשׁוֹת, וְכֵן הַדְּבָרִים הַלְלוּ הֵם סִבָּה לְדַאֲגָה, אֵיךְ אֲשִׁיג אַכֵּל עֲבוּרֵי? וְלֹאֲחַר הַחֲתֻנָּה עֲבוֹר אֲשִׁיתִי וְיִלְדֵי אֵיךְ אֶצְלִיחַ לִקְנוֹת דִּירָה? אֵיךְ אֲתַרְפָּא מִהַשְּׂפַעַת שֶׁתִּקַּפֶּה אוֹתִי? וְעוֹד סִבּוֹת רַבּוֹת לְדַאֲגָה שֶׁסּוֹבְבוֹת אוֹתֵנוּ בְּמַהֲלַךְ הַחַיִּים.

הַבּוֹטָח בְּשָׂמַיִם יֵשׁ לוֹ שְׁלוֹת נַפֶּשׁ דּוּאָג כֶּלָּל, וְלָמָּה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹטָח בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שִׁיסְפֵק לוֹ אֵת כֹּל צָרְכָיו, מִשׁוּם שְׂיִדַעֵה שֶׁהַאֲחֵרָאֵי לְכָל אֱלֹהִים אֲבִיו שְׂבִשְׂמִים שֶׁאֵהָב אוֹתוֹ, בְּדִיּוֹק כַּמּוֹ שְׂבִנּוּ שֶׁל הַעֲשִׂירִי הַגְּדוֹל אֵינוֹ דּוּאָג מִהֵיכָן יִשִּׁיג כֶּסֶף עֲבוֹר חֲתֻנָּתוֹ, שָׁכָן הוּא יוֹדַע שֶׁשְׂשִׁיעֶיגַע זְמַן הַחֲתֻנָּה אֲבִיו בְּכֵר יְדַאֵג לוֹ. כֵּן גַּם הַיְהוּדִי הַבּוֹטָח, צָרִיךְ לְהִיּוֹת רְגוּעַ וְשָׁלוֹ, כְּשִׁיעֶיגַע בְּעִירָה עוֹלָמִית שֶׁתַּהַיֶּה. מִתּוֹךְ סִפְרוֹ שֶׁל הַרְבֵּי יִגְאֵל כַּהֵן.

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת ההיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

שמירת הלשון

המוסעדדי

יש לכם שמחה במשפחה? ברית, חתונה, בר מצווה.

דיווח המטבח לרקדים טעויות עניים באתר היום לנתינתם שוץ לזמן בתוריהם של 400 ש"ח הפחתה ב"מסעדה" מבין שותפיהם להחליט לפעולה מסוגה ומרפאים אשח למחלתם

להשתתפות ח"ג: 03-8000770

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת לברכה ורפואה הצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכזתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

איך לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה נא לשמור על קדושת הגליון

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

שאלה: מי שנכנס לשירותים תוך כדי הסעודה האם צריך לחזור ולברך?
תשובה: אם אוכל דברים שטעונים ברכה במקומם [א' פת ב' חמשת מיני דגן ג' ז' מינים] בוודאי שאינו נחשב כהפסק, אולם בדברים שאינם טעונים ברכה במקומם נחלקו הפוסקים ולכן יש להימנע מזה ככל האפשר, ובדיעבד אינו חוזר ומברך דסב"ל [עיי' הליכות עולם ח"ב עמ' מ ובח"א עמ' מד ואכמ"ל].

שאלה: האם מותר לקלף מלפפון או גזר בשבת?

תשובה: מותר לקלף ואין בזה חשש בורר כלל, ובאופן שהקליפה מחוברת כגון מלפפון או גזר הנ"ל מותר אפילו שאינו עושה כן על דעת לאכול מיד אלא מניח כל שהוא לצורך השבת מותר [בשונה מרימון או תפוז שצריך לקולפו סמוך לאכילתו] ומעיקר הדין יש להקל אפילו שעושה כן ע"י מקלף המיוחד לכך [הליכות עולם ח"ד וילק"י שבת ג עמ' שכ והלאה].

שאלה: אדם שנמצא בביתו ואין לו כיפה האם רשאי לברך שמיניח ידו על ראשו?
תשובה: אינו רשאי לברך כך אלא א"כ מניח בגד או דבר אחר על ראשו או שיבקש מחבירו שיניח ידו על ראשו, ויש מקילים על ידי הזרוע אך להלכה אין להקל בזה אלא רק באופנים הנ"ל [עיי' תרומת הדשן ח"א סי' י שו"ע סי' צא סעיף ד עיי' יצחק ח"ג עמ' סד וסה ובס' ברכת ה' ח"א פרק ז הלכה מד].

שאלה: אם עורכים ברית מילה בבית הכנסת המרכזי ומסכיבו ישנם חדרי תפילה נוספים מה דינים לעניין תחנון?

תשובה: אם הברית נעשית בבית הכנסת המרכזי, כל שאר החדרים נטפלים ואינם אומרים תחנון [כן הכריע הגאון ר' נתן בן סניור שליט"א בשו"ת בית הוראה שאלה פג ע"י"ש ובשו"ת נהר יוצא מעדן ח"ב סי' ב].

שאלה: אדם שהיה ער כל הלילה כגון בליל שבועות כיצד נוהג לגבי ברכת השחר והתורה?

תשובה: מנהגנו לברך כל ברכות השחר וברכות התורה, מלבד ברכת על נטילת ידים ואשר יצר אלא א"כ יתפנה, שאז רשאי לברך אף אשר יצר אבל לא על נטילת ידים [חזון עובדיה יום טוב עמ' שיג ושו"ע סי' ד סעיף יג].

הנהגות מר

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

את מי לאהוב יותר?

במסכת אבות למדנו "יהי כבוד חבירך חביב עליך כשלך". הרמב"ם (בהלכות דעות) כתב, "מצוה על כל אדם לאהוב כל אחד ואחד מישראל כגופו, שנאמר, ואהבת לרעך כמוך וכו', ויכבד את חבירו, כמו שהוא רוצה בכבוד עצמו". ובשער הכוונות כתב, קודם שיסדר אדם את תפלתו בבית הכנסת, יקבל עליו מצות "ואהבת לרעך כמוך", ויכוין לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כנפשו, שעל ידי כך תהיה תפלתו כלולה מכל תפלות ישראל, ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי וכו'. שאלו את הגאון רבי שמואל שמעלקא הורוויץ (אחי הגאון בעל ההפלאה), איך אפשר לאהוב את כל אחד מישראל במדה שוה, והלא יש בהם גאונים וצדיקים, ויש בהם אנשים בינונים, ויש בהם אנשים פשוטים מאד, ואיך אפשר להשוותם בחדא מחתא, השיב להם הרב, שגם מטבעו של האדם, אינו אוהב את כל איבריו במדה שוה, שהרי כשעומדים לתת לו אגרוף כנגד לבו, הוא שם זרועותיו כנגד חזהו, שהמכה תבא על זרועותיו ולא על לבו, וכן אם יבאו להכותו על ראשו, הוא ממנה לחפות בידו על ראשו, לפי שהלב והמוח של האדם יקרים לו מכל, שבהם תלויים כל חיותו. אף שהוא אוהב גם את כל איבריו, בלי יוצא מן הכלל, וכן הדבר באהבת ישראל, את הגאונים הצדיקים יאהב אותם כבבת עיניו, כי על כן הם נקראים עיני העדה, ואת האברכים תלמידי החכמים יאהב כמו לבו וראשו, את האנשים הבינונים יאהב כמו זרועותיו וידי, ואת פשוטי העם, כמו רגליו. ועל כל פנים אהבה יש לחוש כלפי כל אחד ואחד, אחד המרבה ואחד הממעט. וע' בירושלמי (מסכת נדרים), "לא תקום ולא תטור את בני עמך", משל לאדם שהיה סכין ביד ימינו, ובא לחתוך בה בשר, וירדה הסכין על ידו השמאלית וחתכה בידו, האם יחזור ויקח הסכין בידו השמאלית, ויחתוך בידו הימנית? והרי כל ישראל נחשבים כגוף אחד לפני המקום ברוך הוא. רבי עקיבא אומר ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה (ענף עץ אבות).

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד

הכניית ההגנה של ישי

לאחר ששאלו המלך ביקש מישי לשלוח אליו את דוד בנו צירף ישי עם דוד מנחה עבור המלך, מטרת המנחה נועדה 'זכות אבות' שימליצו על דוד למעלה בשמיים, ויפעלו לבטל את הקטרוג, ומהו הקטרוג? ישי חשש שמעשה יהודה (ישישי נמנה על צאצאיו) ותמר הוא סיבת הקטרוג, ולכן שלח ישי 'גדי עזים', כשבכך הוא מתכוון להציג את נישואי יהודה ותמר באור שונה לחלוטין, ולבטל את הקטרוג.

המפגש על אם הדרך

וכדי להבין את כוונת ישי נקדים תחילה, התורה מספרת (בראשית לח), שליהודה היו שני בנים שנפטרו בזה אחר זה לאחר שנישאו לתמר, מבלי שישאירו אחריהם זרע, יהודה שחשש לחיי בנו השלישי לא רצה לתת לו להינשא לתמר כלתו, ולקיים בכך מצוות יבום אך בורא עולם סובב, שתמר הצדקת נישאה ליהודה בעצמו שלא בידיעתו, כמתואר בתורה (שם) שתמר המתינה ליהודה על אם הדרך כשהיא מסווה את פניה שלא יזהה אותה, כשראה אותה יהודה, חשב שזה מקומה הקבוע של אותה אשה וביקש להינשא לה, ובתמורה ישלח לה 'גדי עזים', תמר הסכימה, אך דרשה

ממנו שעד שישלח את גדי העזים, יתן לה כעת ערבון את החותמת הציצית שעליו והמטה אשר בידו, יהודה נעתר לדרישתה, ולאחר כמה ימים שלח לה גדי עזים וביקש לטול את הערבון, אך לתדהמתו אותה אשה שהייתה על אם הדרך נעלמה, כי באמת לא היתה שום אשה שיושבת שם באופן קבוע, אלא היתה זו תמר שהמתינה שם ליהודה במיוחד, לאחר שהוגד לה שהוא עתיד לעבור שם, וכך זכתה תמר והתעברה מיהודה בעורמה.

לאחר שלושה חודשים כשהוכר הריגה דנו אותה יהודה ובית דינו למיתה, אך כשתמר הציגה את הערבון ואמרה ליהודה (בראשית לח, כה) "לֹאִישׁ אֲשֶׁר אֶלָּה לוֹ, אֲנֹכִי הָיָה" הבין יהודה מי היא האשה שפגש על אם הדרך, וביטל את פסק הדין, והודה שעוברת של תמר מיוחס אליו, לאחר זמן נולדו לתמר שני בנים 'פרץ וזרח', ולימים נולד דוד ממשפחת פרץ. וממקרה זה חשש ישי, שלמרות שפרץ הוא בנו של יהודה, אך הצורה שבא התנהלו העניינים יכולה לגרום קטרוג בשמיים. ולכן שלח עם דוד 'גדי עזים' כדי להציג את המקרה באור שונה.

יהודה ותמר והכוונות הקדושות

ישי עם 'גדי העזים' ביקש לעורר נקודה למחשבה, מדוע הציע יהודה לתמר דווקא 'גדי עזים'? ומדוע דרשה תמר ערבון דווקא את החותמת הציצית והמטה? מדרישות אלו

מתבררות כוונותיהם הקדושות של יהודה ותמר (עיי' בהרחבה באלשיך בראשית לח, טז-יז), תמר אמרה ליהודה שמטרתה היא להידבק בזרעו של אברהם אבינו, והיא מוכנה להינשא דווקא לו משום שידעה שממנו עתיד לצאת מלך המשיח, ולכן הציבה תנאי שיתן לה 'גדי עזים', כשכוונתה לומר שהיא מעוניינת בכך שממנו יצא 'עוז מלכות', דהיינו שתהיה לילד נשמה גבוהה שראויה למלכות.

יהודה התחייב שישלח לה 'גדי עזים', דהיינו שמזרעה יקום זרע המלוכה, ובניתיים נתן לה ערבון להבטחתו, את המטה המסמל על מטה המלוכה, והציצית ששקולה כנגד כל המצוות, והחותמת שמסמלת שבם כוונתו היא לקדושה (חותם אות ברית קודש), נמצא שכוונתו של יהודה וכוונתה של תמר היו לשם שמים, ולכן בסיום הפרשה מתארת התורה שיצאה בת קול מן השמים ואמרה שכל מה שקרה היה מכוון מלמעלה, כדי להתחיל להוריד את נשמת דוד המלך לעולם, ואת זכות זו של יהודה ותמר ואת הכרותה של ה'בת קול' רצה ישי לעורר, ולכן שלח 'גדי עזים' לרמז על כוונותיהם הטהורות של יהודה ותמר, ובכך לבטל את הקטרוג מעל דוד המלך, וברגע שיתבטל הקטרוג לא יוכל אף אדם לפגוע בדוד, ואכן ישי הצליח בתוכניתו, ושום נזק לא אירע לדוד המלך ובדיוק להיפך, דוד הצליח מאוד בתפקידו וכפי שיבואר בהמשך.

"המלך דוד" ביאור על ספר שמואל א, בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה של דוד המלך. ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

"המלך דוד"

ביאור על ספר שמואל א, בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה בדרכו של דוד המלך.

ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

שותפים!
ממשיכים בבניה
ולכם יש לכם אפשרות להיות שותפים בכל הזכויות שיהיו במקום!
ניתן להנציח להצלחת/לרפואת/לע"נ
03-8000770

מטר 400x36
חצי מטר 200x36
אמה 100x36

בשפה קלה וקולחת
מסרים לחיזוק האמונה
של דוד המלך
"המלך דוד"
ביאור על ספר שמואל א
ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"
03-8000770
אודר הליד: 03-8000770
ביתר שנים ומתמיד

לאשת החיל

בדק בית

יכול להיות שכל הסיבות שאנחנו עדיין לא שמחות כל היום ללא הפסקה, מתקוות לעניין אחד. הוא שהתחבר לי ושמעתי לא מוזמן בשיעור של הרב הגאון יגאל כהן שליט"א, שאנחנו כיום לא חיים את החיים שלנו – אלא את של האחר. כל אחת תיקח את המשפט הזה ותחשוב עד כמה הוא נכון לגביה. כמה הוא נוכח בחייה ולאט לאט תעבוד על זה. בעולם הזה, ההסתרה גדולה. כולם מסתכלים על כולם, הצניעות שהייתה בבתיים פעם כבר לא כל כך בנמצא היום – וככל שמחזורים יותר למדיה – המצב נהיה יותר נורא.

מי שמחזורים לרשתות חברתיות, חי הרבה בשביל זה. עושים המון פעולות רק כדי להראות. הולכים למסעדה רק כדי לצלם ולהראות לכולם איפה אנחנו... לא באמת בשביל הזמן איכות עם המשפחה, אלא כדי להראות. וכך טיולים, ומקומות כאלה ואחרים. הכול פרוץ, הכול נגיש, אין פרטיות, אין רגישות, וכשאין פרטיות מאוד קל להגיע לקנאה לשנאה ותחרות. כל הזמן אנחנו עושות תחרות בינינו לבין העולם, למה היא כבר התחתנה ואני לא, ואח"כ ילדים, שלום בית, חינוך הילדים... ושידוכים... בקיצור, ההשוואות לא נגמרות לעולם. גם זקנה בת 100 בבית אבות תבדוק אם לשכנתה יש שיניים או לא.

תמיד יהיה למי ולמה להשוות. זה לרונוטי לכל גיל ולכל מצב רוחני. אך צריך להבין שהעניין הזה כל כך חשוב, שהוא משפיע לנו על השמחה ועל המצב רוח. ככל שנתמקד יותר בחיים שלנו, ככל שנשמח יותר במה שיש לנו ונעבוד על מה שבאמת צריך לעבוד בלי היסח הדעת, יהיה לנו הרבה יותר קל ושמה.

ככל שנסתכל פנימה ולא החוצה, נשקיע באמת שלנו ונברר עם עצמנו מה עושה לי טוב, בלי קשר לאף אחד, ומה מפריע לי גם בלי קשר לאף אחד.. להוציא אמות מידה של אנשים אחרים מהחיים, לחשוב כנה ואמיני, רק אני מול המראה, לדבר אמת ולשמוח בטוב. בלי השוואות, זה חלום, זה נותן תחושה רגועה שאין לה תחליף.

לכל אחת יש את החבילה שלה שהכי טובה בעבורה, אף אחת לא באמת הייתה מתחלפת עם מישהי אחרת. גם אם נראה שאצלה הכול זוהר, זה מאוד נפוץ בדור שלנו ברשתות החברתיות, שנשים מפורסמות שמפרסמות כל תבשיל שהן מכינות, וכל מתנה שהן קונות לילד או לבעל, עם הזמן נדמה לך שהיא החברה הכי טובה שלך, שכן לא בכלל לא מכירה אותה ולא יודעת מה באמת הולך לה בבית מחוץ לעדשת המצלמה.

כולנו בני אדם, שמתעצבנים לפעמים ונראים לא טוב לפעמים. אל תשכחי שרק מה שמצולם אולי נראה מושלם אבל זו לא בטוח המציאות. וגם אם כן, זה טוב לה ולא לך. עובדה שאת לא שם. וככל שתראי יותר נשים שמעלות כל מיני מצבים אידיאליים בחיים שלהן – כנראה שפחות תאהבי את עצמך ואת היומיום שלך. כי זה בטוח נראה פחות זוהר במציאות.

ככל שנסתכל יותר להאטו או המטבח, הבעל המפנק, הילדים המתוקקים והדשא של השכנה – הקנאה והתחרות נובעים מאליהם, וכך אנו פחות שמחות במה שיש לנו – ומהי התועלת שתצא מכך? גם אם המעבן שלנו דורש שיפוי, והכל נראה בלגן בחיים, גם אם הבעל מממש מעבן והילדים מאתגרים נורא – תשמחי. זו החבילה שלך. היא הכי טוב עבורך. למה לרצות משהו אחר ולהתמרמר? הרי מה זה יעזור? זה יגרום לבית לגדול? או להתנקות מאליה? המרמור והכעס הפנימי הזה בוודאי לא יניב שום פרי – רק השמחה וההודיה מביאות איתן דברים חיוביים ושינויים ממשיים.

והכי חשוב, שאת מתרכזת במה שיש לך ומתנתקת ממה שיש לאחרים, היומיום שלך הופך להיות שמח ונעים הרבה יותר. גם לך וגם לסובבים אותך. כי כשאת שמחה ומספקת כולם מרגישים את זה. תעשי בדק בית, מה גורם לך להיות עצובה או ממורמרת על החיים? האם ראייה של דברים מסוימים? האם חברות מסוימות שמורידות לך את מצב הרוח? ומאידך, תבדקי מה שמח אותך ומעלה אותך לגבהים במצב רוח ובשמחה? תהי אמינית עם עצמך ותלכי עם זה עד הסוף... זה שווה.

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

החצאי פוסות של רבי ציון

החצאי פוסות של רבי ציון

השבתי אנו זוכים לטוב את חפשי ויקרא, בפרשה זו מזכיר ענין עמל התורה, ומרן החזון איש בספרו אמונה וביטחון (פרק ד') פתב שדקדוק ההלכה מביא למדות טובות. יוצא מדבריו שם שמדות האדם הם חלק אינטגרלי מעמל התורה וקיומה. ומי שזוכה לעמל התורה ולקיים את התורה בהלכותיה זוכה לכל הברכות שבתורה, ושקל הקלות שיש יתפכו לו לברכה עצומה. הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בספרו ברכי נפשי מביא מעשה הפלא ופלא על

פנינים מהפרשה

עמל התורה

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשייתם אתם: ונתתי לגשמיכם גתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו.

שואל רש"י אם בחוקותי תלכו – מה הכוונה? הרי אם נתכוון הכתוב על שמירת מצוות, זה כתוב אח"כ "ומצוותי תשמרו"? אלא – שתהיו עמלים בתורה. נמצא שיש לנו מצוה מיוחדת לשבת ולעסוק בתורה. "ואת מצוותי תשמרו" – ביאר רש"י יש לעמול בתורה על מנת לשמור מצוות כהלכתן כמו שנאמר "ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם". יוצא מדברי רש"י שישנן שתי מצוות נפרדות לגמרי בלימוד תורה: מצוה אחת – ללמוד את כל התורה, גם אם ההלכה הזו לא נוהגת היום, כגון עגלה ערופה או בן סורר ומורה, וגם אם למדת כבר את הנושא הזה כמה וכמה פעמים, יש מצוה ללמוד שוב לשם שמים. והמצוה השניה – "ואת מצוותי תשמרו" היינו ללמוד תורה על מנת לקיים.

לפי זה הסביר האור החיים הקדוש את הפסוק בפרשת ראה – שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶךָ. יבוא אחד ויטען מכיון שאני יודע את כל ההלכות והמצוות לפי פירושם אין צורך שאלמד. לכן באה התורה ואומרת "שמור ושמעת" – זה אמנם "שמור" אצלך אבל שוב "ושמעת", כי יש מצוה של חזרה ושינון לשם לימוד תורה.

וז"ל אור החיים הקד' עוד ירמוז הכתוב במאמר "שמור ושמעת" שלא יאמר אדם למה לי ללמוד שמועה זו אחר שעמדתי עליה וידעתי מה שיש עלי לשמור במצוה זו, תלמוד לומר "שמור" פירוש והגם אחר ששמרת וממוצא דבר אתה יודע שקדם ועמד על הדברים לדעת את אשר ישמור ואף על פי כן ושמעת, פירוש אינך פטור מהגעגת בשמיעתה של מצוה.

ואם תשאל מה הטעם בזה? אם אני זוכר הכל למה לשנן שוב? ועוד יש מצוות שבכלל לא נוהגות היום?

על זה עונה הזוהר הקד' (פרשת אחרי מות) ג' דרגין אינון מתקשרן דא בדא קודשא בריך הוא אורייתא וישראל. וזה הדבק שמקשר בינינו לבין ה' – התורה. לכן גם מצוות שלא קיימת היום, וגם דברים שאנחנו כבר יודעים טוב לקיים, אפילו הכי נהניו עמלים בתורה כי כך נתקשר ונתדבק בשכינה הקדושה. בדרך רמז אמר ה"בית ישראל" מגור – בחוקותי זה מלשון חוק בלי טעם – גם אם אין לך חשק ללמוד, אין לך טעם בלימוד, איך לך מוחיך להבנת הסוגיא, אעפ"כ אומרת התורה "אם בחוקותי תלכו" – יש להגביר על עצמו ולהתיגע בלימוד התורה ואז יזכה ונתתי לגשמיכם גתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו. כל השפע הגדול.

ובזה ביארו בדרך רמז את המשנה באבות (פרק ד משנה ט) כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר – כפשוטו זה עוני גשמי בממון, אבל בדרך רמז יש לומר שכל המקיים תורה מתוך עוני הדעת, לא רואה ברכה בלימודו ובכל אופן יושב ועמל ועוסק בתורה – עליו נאמר סופו לקיימה מעושר – יהיה לו עושר הדעת והרחבת הנפש ותענוג אחיסי בלימוד תורה.

יש לשון של ספר החסידים (סי' קנה) שכתב אדם שיושב ועוסק בתורה מתוך קושי מקבל שכר טוב כמו אדם שכופף את יצרו יותר מ-100 מצוות, כי הקב"ה יודע עד כמה קשה לבשר ודם לכופף את יצרו, אז אדם כזה מקבל כפול 100 ממי שעושה בלי קושי ועמל.

מעשה על בחור אחד שהיה לו קשה מאוד ולא הבין את הלימוד, כמו התלמיד של ר' פרידא שהסבירו לו 400 פעם. כשחבריו למדו חומש, רק אז הבין א"ב, ושכבר למדו משנה, רק אז קרא חומש. וכשגדלו והיו בחורים וסימו כמה מסכתות רק אז התחיל את הבסיס של הגמרא.

בהגיעו לגיל 18 סיים אחד מחבריו את הש"ס והזמין את כולם לסיום. ולאחר הסיום נכנס אותו קשה הבנה למשבר גדול, שאפי' מסכת אחת לא זכה לסיים, ובבוקר שאח"כ לא רצה אפילו לקום בבוקר וחשב שוודאי אין תועלת בלימוד כי לא מצליח להשיג כלום.

היה שם איזה בחור אחד חריף ופקח שראה בקושי הנער ואמר לו שיבוא עימו לסטייפלר זצ"ל, כידוע ברוכותיו של הסטייפלר היו מתקיימות ורצו שיברך אותו. הבחור השתכנע והלך עמו לסטייפלר וספר לרב את הכל איך קשה לו ולא מבין ונכנס למשבר.

אמר לו הרב – אני רוצה להבטיח לך ואפילו אני יכול להישבע לך – וזה יציאה מגדרו של הסטייפלר שלא היה רגיל בשבועות – שכאשר אתה יושב ועוסק בתורה הקב"ה קורא לכל פמליית של מעלה ואומר להם בואו תראו את בני יושב ועוסק בתורה, כי זה פי כמה וכמה מכל אדם אחר, וזה עושה נחת רוח עצום להקב"ה. לכן אתה צריך להתמודד ולהתחזק, הקב"ה לא סופר שעות ולא דפים ולא מסכתות, אלא את העמל והיגיעה תשמח ותדע איזה זכות יש לך.

וזה "אם בחוקותי תלכו" – גם כשאין טעם, זה עושה שמחה לה' ובעז"ה בעתיד יפתח לו המוחין, ויצליח ללמוד בשמחה.

(הגאון הרב יוסף דוד כהן שליט"א מח"ס ידי כהן ועוד).

מדות שהיא בעצם הקנה למתן תורה, וזה עצם מהות של ימי הספיירה. בלישוב כמת פנקס הסמוכה לאור יהודה היה יהודי בשם ר' ציון סויד שהיה אצל החזון איש ועודד אותו להקים מקום של תורה אצל, והוא בנה בית פנקס והקים שעורי תורה ועוד ועוד.

בחלק מפעילותו היה משמש את אנשי השעור בערב ומכין להם פוסות תה ומחלק להם, אבל היה לו ממנה להקין חצאי פוסות בלבד. היו אנשים ששחקו, בקלו ואמרו תורה. והיו שזרקו מלה פה מילה שם, אבל ר' ציון היה שותק בפה מלא. וכך המנהג היה הוא מכין חצאי פוסות והם בשלהם מזלזלים.

המשך מוסר עם סיפור

ישפך ויגרם להם נזק, ואם לכלם אני אגיש מלא ולקחם חצאי כוסות הם יפגעו, לכן החלטתי באופן סדרתי בין אם הם נמצאים ובין אם הם לא נמצאים אני מכין חצאי כוסות, וכך עליך לנהוג, ולא לספר מאומה. אחי נרע! ספור זה של יהודי פשוט בלי פרסום, בלי כלום, נטו אכפתיות ודאגה לזולת, מעשה זה יכול לבנות אותנו ולהעצים אותנו, פן! בואו נתבונן ונשים לב לאנשים ששוכבינו, להיות רגישים מי צריך אותנו, מי זקוק לעצה שלנו, מי נמצא במצב שהוא חזב אותנו, ויותר מזה לא להעליב בידים, אלא להיות מכבדים זה את זה ואוהבים זה את זה ורואים רק טוב אצל האחר. ובעז"ה נזכה לקבלת התורה אמתית, לזכות למדות טובות, ולזכות לכל הברכות, אמן. שבת שלום ומבשר!

השנים נקפו ור' ציון הודקו וניהו לו קשה להכין את הכוסות, ובנו התחיל למלאות את מקומו. בנו נכנס למטבח והכין כוסות תה, ובשונה מאביו הכין כוסות מלאים, וכשהמגש התמלא ובא לצאת מן המטבח, בדיוק נכנס אביו ורָאָה את הכוסות, עצר אותו והתחילו. והתחיל לשפך את הכוסות לחצאי כוסות, ואומר 'איזה נס! שפאתי. הֵבֵן לֹא שָׁאֵל שְׁאֵלוֹת חֶלֶק כְּמִצְוַת אָבִיו, לֵאחֹר מִכֵּן שָׁאֵל אֶת אָבִיו לְפָשֵׁר הַדָּבָר, אָמַר לוֹ: תוֹרָה הִיא וְלֹא־לִמַּד אֲנִי צָרִיךְ. אָמַר לוֹ אָבִיו - ר' צִיּוֹן, בְּנֵי הַיְקָר אַתָּה מְכִיר אֶת פְּלוֹנֵי וְאֶלְמוֹנֵי הֵם רוֹעֵדִים בְּיַדֵּיהֶם. הֵבֵן מְשִׁיב פָּן מְכִיר אוֹתָם. אָמַר לוֹ הָאֵב אִם אֲנִי אֲגִישׁ לְכֻלָּם כּוֹסוֹת מְלֵאִים, הֵם יִרְעֲדוּ בְּהִרְמַת הַכּוֹסוֹת

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"לא תלך רכיל" (ויקרא י"ט, י"ז) לא רק "בעמיד"

נשאלתי מיהודי יקר הגר במושב, שלעבד את אדמת ישראל זה משאת חיי. שיש לו עובדים גויים כבר רבות בשנים, ומדבר איתם מדי יום ביומו על הרבה עניינים. ושואל אם איסור לשון הרע הוא גם לדבר עם גויים על יהודים, ושאל כן יצטרך לשקול את המילים. כי אם אסור לומר גם בפני הגוי לשון הרע או רכילות, הוא עלול להיכשל בזה בקלות.

ועניתי שהחפץ חיים (כלל ח' סעיף י"ב) מורה לנו את דעתו, שהיא דעת התורה דבר אמת לאמיתו. שכאשר מדבר לשון הרע על ישראל, זה חמור הרבה יותר, אם מדבר עם ישראל ומעבד את ביאת הגואל. ומחלל כבוד שם שמים בדבריו, ויותר משהיה מדבר גנאי בפני ישראל אחיו. כי אם יהודי יספר על חברו דברי גנאי בפני ישראל אחר, לא יקבל השומע את דבריו מהר מבלי לברר. מה שאין כן אם יספר לפני גוי דברי גנאי על ישראל, מיד יקבל הגוי את דבריו עם הכולל. ויפרסם את הדברים מיד בפני כולם, ויסב לישראל צער ונזק לעולם. ונסיים בסיפור על רבן של כל ישראל, ונזכה במהרה לביאת הגואל. פעם כשהלך החפץ חיים למכור את ספריו, הגיע לעיירה שהיה בה דבר מורכב. כמה מן התושבים רצו להקים עוד חברה קדישא בעיר, ואת המחלוקת ביניהם זה גרם להגביר. וכוונתם לא היתה כלל לשם שמים, אלא להגדיל את משכורתם בכפל כפליים. ולא ידע רב העיר מה עליו לעשות, וכל מה שאמר המשיך את המחלוקת ללבות. ופנה אל החפץ חיים שיעזור לו להקים בעיר חברה קדישא אחת לכולם, אותם העושים מלאכתם כבר שנים באופן מושלם. ביקש החפץ חיים לדרוש בבית הכנסת המרכזי בליל שבת, שיפרסמו להתכנס כל אנשי העיר כאחד. כשעלה הרב לבימה כולם ציפו לשמוע מה הוא יגיד, השכינה מדברת מגרונו את זה כל אחד יודע

פניני הדף היומי

מאת הרב"ג ירון מרדכי וכאי שליט"א

שומר שישן וננבו הפצים

גא פורדא בעידא גני (בבא מציעא דף צ"ג)
בסוגיתנו הגמרא דנה מהם החיובים של שומר שקיבל אחריית שמירה, ולדוגמא הגמרא מבארת לנו מהם החיובים והאחריות של רועה צאן ששומר על הבהמות של חברו, והגמרא מביאה ראיה מיעקב אבינו שהיה רועה את צאנו של לב הארמי ואמר לו "הייתי ביום אכלני חורב וקרא בלילה". דהיינו שיעקב אף בימים של חום כבד ושרב כן בימים של קרח וכפוד לא נטש את הצאן ושומר עליהם ומכאן ילמד כל שומר להיות אחראי ומסור על הדברים שקיבל עליהם שמירה. ואחת מהדוגמאות שמביאה הגמרא דנה לגבי שומר שישן בזמן שמירתו בפרט בזמן שכולם ישנים ובאותו זמן קרה נזק לצאן האם הוא נחשב כאונס ופטור ולמעשה נפסק בשולחן ערוך (חושן משפט סימן שג') שאין צ' אונס לרוב הפוסקים והוא חייב, ובפוסקים דנו האם גם כשנפלה על השומר שינה הוא מחוייב או במקרה כזה יש להתחשב בו, והיו שרצו לחלק שאם קרה הדבר בשעת לילה מאוחרת יש להתחשב בו, אמנם נראה שאם הוא בא לשמור כמו במשמרת לילה ברור שהיה צריך להכין את עצמו כדבעי ולישון מבעוד יום בכדי שיהיה עייניו בזמן הלילה שאם לא כן וכי לזה יקרא שומר.

ואין להביא ראיה ממה שנפסק בשולחן ערוך (אורח חיים סימן קח') לגבי דין תפילת תשלומין למי שלא התפלל תפילה מחמת שגגה או אונס, שהדין הוא שבתפילה הבאה יתפלל פעמיים וכתבו הפוסקים שהוא הדין במי שלא התפלל בגלל שישן שיכול להתפלל תפילת תשלומין ומוכח ששינה נחשבת אונס, ואם כן נאמר שהוא הדין לגבי שומר שישן ובאותו הזמן נגנב החפץ שיהיה פטור, אמנם יש חילוק ברור שהיה ומדובר בשומר ובפרט שמקבל כסף לשמור כראוי ולא לתת שינה לעיניו ותנומה לעפעפי הוא חייב, וכעין זה נשאלתי בספרי שו"ת משפטי אמת (חלק ג' סימן שלו') לגבי שמרטיפית שהתבקשה לשמור על תינוק בזמן שההורים הלכו לשמחה וכשהגיעו לביתם הקישו ממושכות עד שנאלצו לפתוח ולהכנס, וגילו שהשמרטיפית ישנה ומחמת כן לא רצו לשלם לה, ופסקתי שאם שמעו את התינוק בוכה והיא היתה ישינה ולא חשה לגשת לתינוק במצב כזה פשעה בשמירתה ולא נראה שצריך לשלם לה.
שבת שלום!

המעוניין לרכוש את הדיסק אונקי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי שיעוריים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי העולמי 24 שעות ביממה 055-9302663

להגיד. אמר החפץ חיים לקהל משפט קצר אחד, אך הוא טומן בתוכו ענין מאוד מיוחד: "בעיר שיש בה חברה קדישא אחת, יש גם מלאך המוות אחד, ושיעור התמותה הוא קטן, וקל לסלק את יצר הרע מכאן. אבל בעיר שיש מחלוקת ופירוד בין חברים, גם למלאך המוות יש הרבה עוזרים". וכך חזר השלום לאותה עיירה, ונפתרה הבעיה במהרה. נזכה כל חיינו לברוח ממחלוקות, ולהראות לחבר תמיד פנים שוחקות.

ניתן לשמוע חיזוק קצר (כדקה וחצי) מדי יום ביומו בהלכות שמירת הלשון, בטל: 069-2222-077 שלוחה 3 ואחר כך הקש 1. כמו כן ניתן להשיג את הקונטרס החדש המרהיב ביופיו 'ואהבת לרעך כמוך' ללימוד הלכות שמירת הלשון למשך יום 40 בטל. 052-768-3816.

היצה להיזות שודת
באחזקת תורה של
למעלה מ- 120 אפרטים?

בית המדרש "יביע אומר" בבני ברק
מציע לכם שותפות גם באחזקת תורה וגם בעזרה למושפחות נזקקות.

בתרומה חודשית לבית המדרש **אתה יכול!**

לפרטים הייגו: **03-8000770**

ימן אגרום | ל"ביע אומר" - הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלוס

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה